

13 K

GiSKO
gradska i sveučilišna knjižnica osijek
HR - 31000 OSIJEK, Europska avenija 24
tel.**385(031)211-218, fax **385(031) 211-218
e-mail: gisko@knjiga.gskos.hr

Osijek, 19. veljače 2003.
Broj: 57/2003.

IZVJEŠĆE O RADU
GRADSKE I SVEUČILIŠNE KNJIŽNICE OSIJEK
za 2002. godinu

Osijek, veljača 2003.

UVOD. STATUS. RAZVOJ. FINANCIRANJE.

Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek (GISKO) djeluje kao knjižnica s dvojnom funkcijom:

- središnja sveučilišna/ znanstvena knjižnica Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i
- središnja (matična) javna /narodna knjižnica Grada Osijeka, Županije osječko-baranjske s osnovnim ciljem osiguravanja dostupnosti svih vrsta informacija (znanstvenih, obrazovnih, stručnih, kulturnih i dr.) u bilo kojem obliku (tiskana građa: knjige, časopisi, novine i sl., AV građa, elektronski mediji i dr.) najširem krugu stvarnih i potencijalnih korisnika.

U skladu s navedenim funkcijama i zadacima Knjižnica se razvija kao javna općeznanstvena knjižnica polivalentnih sadržaja.

U odnosu na trenutačno stanje, uvjete djelovanja i mogućnosti, a u skladu s navedenim osnovnim funkcijama i zadacima osnovni pravci razvoja Knjižnice određeni su dvojako:

1. kratkoročno - kontinuitet dvojne djelatnosti/ funkcije Knjižnice kao javne gradske/ narodne knjižnice i sveučilišne/ znanstvene knjižnice, jačanje pojedinih funkcija i stvaranje prepostavki za razdvajanje;

2. dugoročno - osamostaljivanje i razdvajanje navedenih funkcija do potpunog fizičkog odvajanja na dvije zasebne ustanove/ knjižnice: Gradsku knjižnicu kao javnu narodnu knjižnicu općeznanstvenog tipa na sadašnjoj lokaciji i Sveučilišnu knjižnicu na novoj lokaciji Tvrđa.

Zakonom o visokim učilištima (N.N. br. 96/93., članak 154. i N.N.

br. 59./96. - pročišćeni tekst, članak 178.) osnivačka i vlasnička prava nad knjižnicom prenesena su na Sveučilište J.J. Strossmayera u Osijeku. Navedenim Zakonom Knjižnica je definirana kao ustanova čija djelatnost osigurava cjelovitost i potrebni standard sustava visoke naobrazbe na Sveučilištu, a u knjižničkom smislu kao sveučilišna/ znanstvena knjižnica.

Ugovorom o financiranju narodne djelatnosti Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek sklopljenim između Grada Osijeka - Poglavarstva s jedne strane i Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku i GISO s druge strane privremeno je osigurano financiranje ovog dijela ukupne djelatnosti Knjižnice, što je u skladu s odredbama Zakona o knjižnicama (N.N. br. 105/97.), članak 9¹.

Knjižnica djeluje na matičnoj lokaciji Europske avenije 24 i četiri područna odjela: Donji grad, Industrijska četvrt, Retfala, Josipovac i Jug II. Od prosinca 2002. u sklopu Knjižnice djeluje i bibliobusna služba s 6 stajališta: Josipovac 1. i 2., Višnjevac, Tenja, Sarvaš i Klisa.

¹ "Općine i gradovi dužni su osnovati narodnu knjižnicu kao javnu ustanovu, osim u slučaju kada djelatnost narodne knjižnice već ne obavlja koja sveučilišna ili općeznanstvena knjižnica na njihovu području."

OSNOVNI PODACI O KNJIŽNICI

Unutrašnje ustrojstvo:

- **Služba nabave**
- **Odjel obradbe**
- **Posudbeni odjel za odrasle s općom informativnom službom**
 - **Bibliobus**
- **Studijska čitaonica sa zbirkama: BDI, Zavičajna zbirka Sveučilišta J.J.Strossmayera u Osijeku, Zavičajna zbirka Grada Osijeka, Obvezni primjerak, legati**
- **Odjel periodike**
- **Austrijska čitaonica**
- **Dječji odjel s igraonicom i igrotekom. Klub mladih**
- **Razvojna/ matična služba**
- **Ured ravnatelja**
- **Računovodstveno-financijski odjel**
- **Knjigovežnica**
- **Zajedničke pomoćne službe**

Osnovne usluge korisnicima:

- **posudba građe**
- **čitaonice**
- **međuknjižnična posudba**
- **pretraživanje informacija (tekuće i retrospektivno): GISO OPAC, CD-ROM baze, on-line baze, CARNet/ Internet**
- **referentna služba**
- **fotokopiranje**

Knjižnica raspolaže s ukupnim knjižnim zbirkama od (stanje 31.12.2002.):

- **365.136 sv. knjiga**
- **1.874 naslova periodike**
- **1.742 naslova tekuće periodike od čega:**
 - **340 naslova novina**
 - **1.401 naslova časopisa (papir)**
 - **1 naslova časopisa (CD-ROM)**
- **1.998 primjeraka AV građe**
- **1.460 primjerka CD**
- **171 CD-ROM**
- **642 primjeraka zvučnih kaseta**
- **974 igre i igračke**
- **34.716 primjeraka ostale građe**
- **7.500 sv. nevidljivane građe**

Posebne zbirke:

- **Zavičajna zbirka Grada Osijeka**
- **Zbirka magistarskih radova i doktorskih disertacija obranjenih na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku**
- **Zbirka starih i rijetkih knjiga**
- **Zbirka knjiga s autografima**
- **legati: Zbirka Dr M. Polaka (religija, društvene znanosti) Zbirka V. Sonnenfelda (filozofija) Zbirka V. Hengla**
- **Austrijska čitaonica**

OSTVARIVANJE PROGRAMA

1. IZGRADNJA ZBIRKI - NABAVA KNJIŽNE I NEKNJIŽNE GRAĐE

Izgradnja zbirk GJSKO i nabava nove građe odvijala se i u 2002. god. u skladu s temeljnim zadaćama Knjižnice u njenoj dvojnoj funkciji sveučilišne i gradske/narodne knjižnice.

S jedne strane nabava knjiga, periodike i druge tiskane građe, kao i građe na drugim medijima (AV, CD, CD-ROM i dr.) s ciljem zadovoljavanja različitih informacijskih potreba stvarnih i potencijalnih korisnika Knjižnice – građana Osijeka, te provođenja mnogobrojnih programa i sadržaja narodnog karaktera Knjižnice u skladu s njenim mjestom i ulogom središnjeg informacijskog centra grada,

a s druge strane nabava građe i osiguravanje pristupa informacijama/ građi za potrebe visokoškolske

naobrazbe i znanstveno istraživačke djelatnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Knjižna građa prinovljena je uobičajenim vidovima nabave: kupovinom, poklonima, zamjenom, obvezatnim primjerkom Republike Hrvatske. Ukupno je prinovljeno 7.870 naslova građe u 29.040 primjeraka od čega 6.242 naslova knjiga u 14.229 primjeraka, 1.742 naslova periodike u 13.230 primjeraka, 1 naslov periodike na CD-ROMu u 8 primjerka, 434 naslova CD u 435 primjeraka, 25 naslova CD-ROM-a u 29 primjeraka, 264 primjeraka zvučnih kaseta, 9 primjerka video kaseta, 85 izložbenih kataloga, 23 primjeraka nota, 5 zemljopisnih karata i 619 primjerka sitnog tiska.

Struktura prinovljene građe je sljedeća:

1.1. Struktura prilova po vidovima nabave:

	<u>KNJIGE</u>	<u>indeks 2001./2002.</u>	
- kupovina	1.380 naslova u	8.587 primjeraka	95
- dar	1.481 naslov u	2.261 primjerak	59
- OP RH	3.381 naslov u	3.381 primjerak	175
UKUPNO	6.242 naslova u	14.229 primjeraka	96

	<u>NOVINE</u>	<u>ČASOPISI</u>
- kupovina	8 nasl. u 502 prim. /	43 nasl. u 608 prim.
- dar	2 nasl. u 510 prim./	172 nasl. u 615 prim.
- dar (AČ)	2 nasl. u 165 prim./	25 nasl. u 212 prim.
- OP RH	328 nasl. u 5.305 prim./	1.156 nasl. u 5.305 prim.
UKUPNO	340 nasl. u 6.482 prim. /	1.396 nasl. u 6.740 prim.

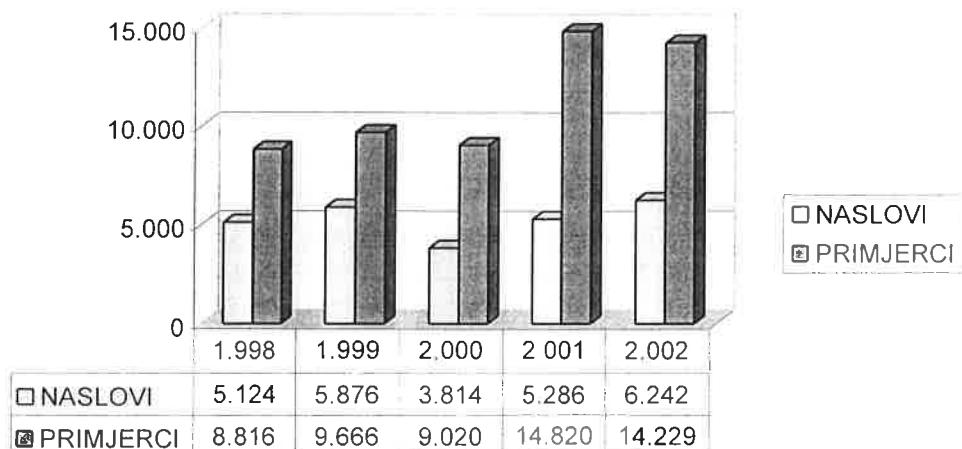
periodika CD-ROM

- dar	1 naslov u	8 primjerka
UKUPNO	1 naslova u	8 primjerka

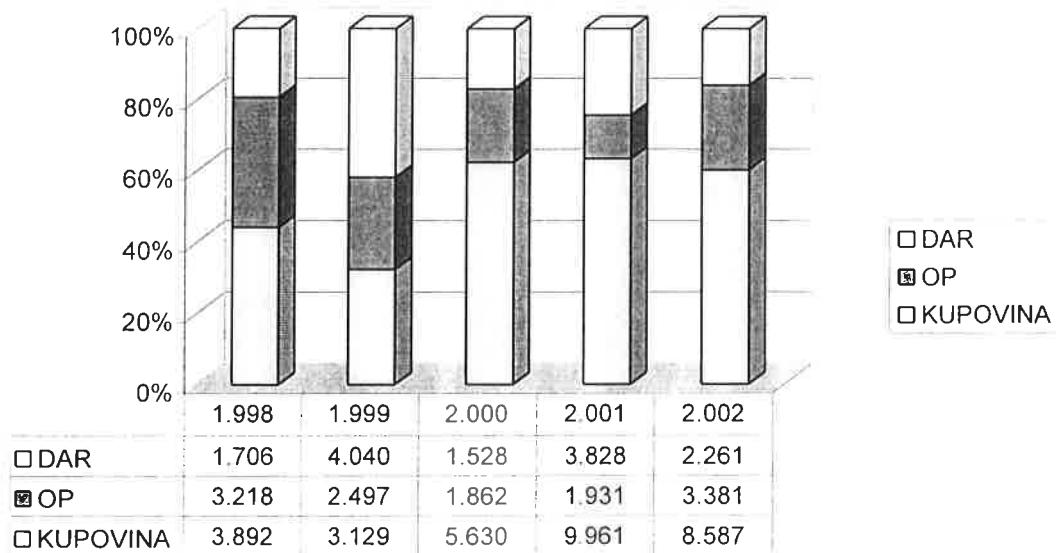
	<u>CD</u>			<u>CD-ROM</u>		
- kupovina	0 nasl. u	0 prim.	/	2 nasl. u	6 primj.	
- OP RH	430 nasl. u	430 prim.	/	21 nasl. u	21 primj.	
- dar	4 nasl. u	5 primj.	/	3 nasl. u	7 primj.	
UKUPNO	434 nasl. u	435 primj.	/	25 nasl. u	29 primj.	

KASETE	<u>AUDIO</u>	<u>VIDEO</u>
- kupovina		2 naslov u 2 primj.
- OP RH	264 naslova u 264 primj./	7 naslova u 7 primj.
UKUPNO	264 naslova u 264 primj./	9 naslov u 9 primj.

NABAVA KNJIGA

NABAVA KNJIGA PO VIDOVIMA NABAVE

1.2. Struktura naslova kupljenih knjiga

- za odrasle:

znanstvena lit.	530 naslova u	1.936 primjeraka
strana beletristika	331 naslov u	2.870 primjeraka
domaća beletristika	219 naslova u	1.187 primjeraka
UKUPNO	1.080 naslova u	5.988 primjeraka

- za djecu:

znanstvena lit.	66 naslova u	319 primjeraka
beletristika	234 naslova u	2.275 primjeraka
UKUPNO	300 naslova u	2.594 primjeraka

SVEUKUPNO **1.380 naslova u** **8.587 primjeraka**

Sredstvima Ministarstva znanosti i tehnologije financirana je nabava slijedećih stručnih časopisa:

1. IFLA Journal
2. Information Technology and Libraries
3. Journal of Librarianship and Information Science
4. Zeitschrift fuer Bibliothekswesen und Bibliographie
5. Library trends
6. Library hi tech
7. Collection building

Osiguran je i pristup slijedećim on-line bazama i elektroničkim izvorima:

1. EBSCO/ EIFL baza s preko 3.000 full tekst časopisa, novina i dr.
2. OVID – Centar za on-line pretraživanja (Current Contents, Medline, ERIC, AGRICOLA, INSPEC i dr.)
3. ABI/ Inform Global
4. Springer Link
5. CSA/ LISA : Library and Information Science Abstracts
6. ProQuest Digital Dissertations

Pristup ABI/ Inform Global bazi osiguran je temeljem konzorcijskog ugovora na razini četiri hrvatska sveučilišta, a bazi CSA/ LISA : Library and Information Science Abstracts u suradnji s NSK Zagreb.

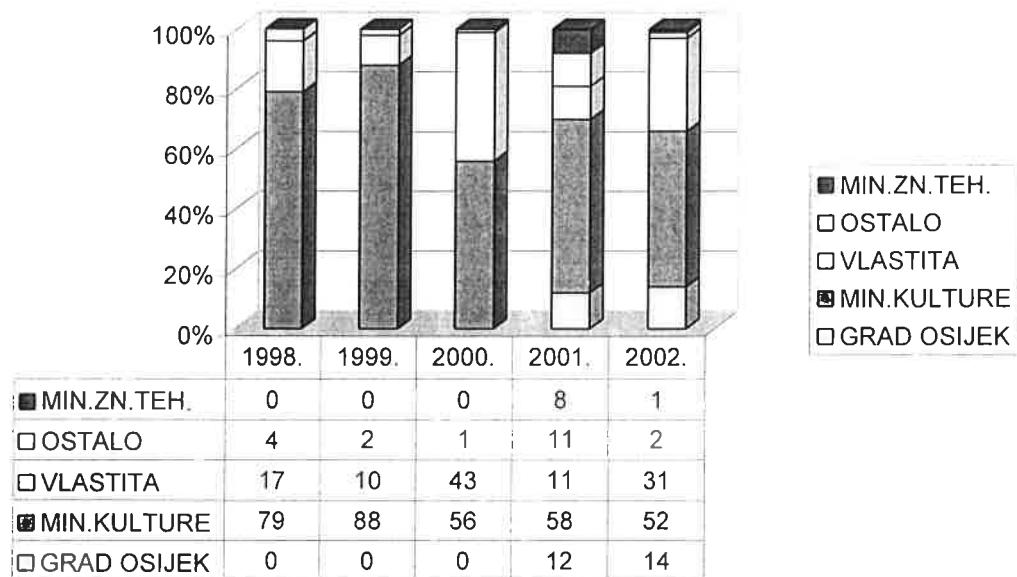
1.3. Sredstva za nabavu

Prihodi:

Grad Osijek	169.130,00
Ministarstvo znanosti i tehnologije RH	6.818,00
Ministarstvo kulture RH u 2002. za 2.001.	100.000,00
Ministarstvo kulture RH za 2.002.	500.000,00
Županija osječko baranjska	30.000,00
Vlastita sredstva	357.000,00
UKUPNO	1.162.948,00

Utrošeno:

Knjige	842.358,58
periodika -domaća	69.860,81
periodika – strana	25.797,45
CD	130,00
AB/Inform Global baza	17.060,00
UKUPNO	955.206,84

IZVORI SREDSTAVA ZA NABAVU

Prinove knjiga/ korisnici	Kupljene knjige/ korisnici	Sredstva za nabavu/ korisnici	Postotak povećanja fonda knjiga
1,97 knjige/ 1 korisnik (2,26 u 2001.)	1,19 knjiga/ 1 korisnik (1,38 u 2001.)	160,73 Kn/ 1 korisnik (138,78 u 2001.)	3,89 % (4,22% u 2001.)

2. OBRADA GRAĐE

Poslovi obrade:

tehnička obrada, inventarizacija, katalogizacija i rekatalogizacija, klasifikacija i reklasifikacija, predmetna obrada, održavanje lokalne baze i dr. obavljali su se na nekoliko razina u Odjelu obradbe i Odjelu periodike s uključivanjem stručnih djelatnika drugih odjela.

Izvršena je potpuna tehnička i stručna obrada knjiga prinovljenih kupovinom, darom i obveznim primjerkom, kao i osnovna obrada ostale građe. Nastavilo se s izgradnjom središnje baze podataka (GISKO OPAC) i održavanjem internih kataloga.

Osim redovnih poslova obradbe vezanih uz prinovljenu

građu naročita pažnja je posvećena održavanju lokalne baze (OPAC), ujednačavanju kataloške prakse u Knjižnici, analizi CROLIST programa s ciljem utvrđivanja zahtjeva za izmjenama i dopunama programa, upoznavanju s građom na suvremenim medijima (AV, CD, CD-ROM), kao i obradi građe na stranim jezicima pribavljenim kupnjom ili darom.

Knjižnica je aktivno uključena u sustav kooperativne katalogizacije Nacionalne i sveučilišne knjižnice Zagreb.

Nastavljen je s formiranjem holding baze GISKO za potrebe kompjutorizirane posudbe.

Tehnička obrada građe

knjige	15.247 sv.
novine	13.789 primjeraka
časopisi	5.305 primjeraka
NBM	162 primjerka

Inventarizacija

knjige	15.039 sv.
NBM	24 primjeraka

Kontrola pristizanja periodičkih publikacija

novine	5.314 primjeraka
časopisi	5.305 primjeraka

Katalogizirano u bibliografskoj bazi GISKO

KNJIGE

A BAZA (autorski zapisi)	
- kooperativna katalogizacija	35 zapisa
- katalogizacija u lokalnoj bazi	308 zapisa
- preuzimanje iz baze NSK	449 zapisa
UKUPNO	792 zapisa
B BAZA (bibliografsko-kataložni zapisi)	
- CIP zapisi (katalogizacija u publikaciji)	200 zapisa
- koperativna katalogizacija	183 zapisa
- katalogizacija lokalnoj bazi	3.923 zapisa
- preuzimanje iz baze NSK	5.694 zapisa
UKUPNO	10.000
UKUPNO KATALOG. U A I B BAZI	10.792

PERIODIKA - časopisi

B BAZA (bibliografsko-kataložni zapisi)	104
--	------------

Signiranje

- signiranje	4.070 nasl.
- resigniranje	15.063 prim.
	1063 nasl.

Sadržajna obrada

KLASIFIKACIJA	
- klasifikacija CIP zapisa	155 zapisa
- kooperativna klasifikacija	183 zapisa
- klasifikacija u lokalnoj bazi	3.299 zapisa
- reklassifikacija	2.260 zapisa
UKUPNO	5.897
PREDMETNICE	
A baza – predmetne pregledne katal. jed.	
- osobna	584 zapisa
- korporativna	31 zapisa
- predmetna	9 zapisa
- stvarna	12 zapisa
- tematska	3.314 zapisa
- zemljopisna	504 zapisa
UKUPNO	4.270
B baza – povezivanje s predmetnicama	13.459
PREPORUČNE ANOTACIJE	2.530

TISKANJE	
- CIP listića	147 listića
- kataložnih listića	5.260 listića
- bibliografskih zapisa	1.338 zapisa
- statistika	25 statist.
UKUPNO	6.770

HOLDING BAZA	
- Master zapisi	11.336
- Copy zapisi	31.531

REDAKCIJA	
- redakcija sadržajne obrade	5.930
- redakcija A i B zapisa u cjelini	8.511
- redakcija master i copy zapisa u holding bazi	3.800
UKUPNO	18.241

ODRŽAVANJE LOKALNE A, B, HOLDING BAZE	
- izmjene i dopune, promjene veza između zapisa... i sl.	4.885 zapisa
- brisanje neispravnih i/ili duplih zapisa iz A i B baze	1.395 zapisa
- kampanjsko indeksiranje, izmjene i dopune u parametarskoj bazi holdinga za lokacije	5 h

ULAGANJE KATALOŽNIH LISTIĆA U MATIČNE KATALOGE	17.051 listića
---	-----------------------

2.1. CIP služba

CIP služba, koja djeluje u sastavu Odjela obradbe uspostavila je suradnju s izdavača s područja Slavonije i Baranje, te za njihove potrebe izradila 155 CIP zapisa.

STANJE CROLIST BAZA GISKO

31.12.2002.

A (authority) baza : vrste

pregled. kat. jed.

- osobne	138.460
- tematske	14.456
- korporativne	6.708
- zemljopisne	1.177
- naslov	88
- obiteljske	30
UKUPNO	160.919

B (bibliografsko-kat.)

baza :

vrste zapisa

a-tekstualna, tiskana	62.282	m-omeđene publikacije	55.948
c-muzikalije tiskane	163	s-serijske publikacije	6.437
e-kartografska tiskana	8	c-sabrana djela	415
g-projicirana filmska	6	a-analitika, članak	16
i-zvučne snimke glazbene	18	UKUPNO	62.816
I-računalni medij	25		
m-multimedija	32		
r-trodimenzion. (igračke, igre)	280	Holding baza	
UKUPNO	62.816	master zapisi	25.401
		copy zapisi	75.505

3. KORISNIČKE SLUŽBE I USLUGE

Korisničke službe Knjižnice ustrojene su na principu funkcionalnog povezivanja i objedinjavanja u skladu s temeljnim funkcijama i zadacima Knjižnice kao sveučilišne/znanstvene i narodne knjižnice.

Studijska čitaonica zajedno s Odjelom periodike i Austrijskom čitaonicom primarno zadovoljava korisničke zahtjeve u sklopu sveučilišne/ znanstvene funkcije, dok Posudbeni odjel za djecu s igraonicom i Posudbeni odjel za odrasle, te Bibliobusna služba zadovoljavaju temeljne korisničke zahtjeve u sklopu narodne funkcije knjižnice.

3.1. PODACI O KORISNICIMA

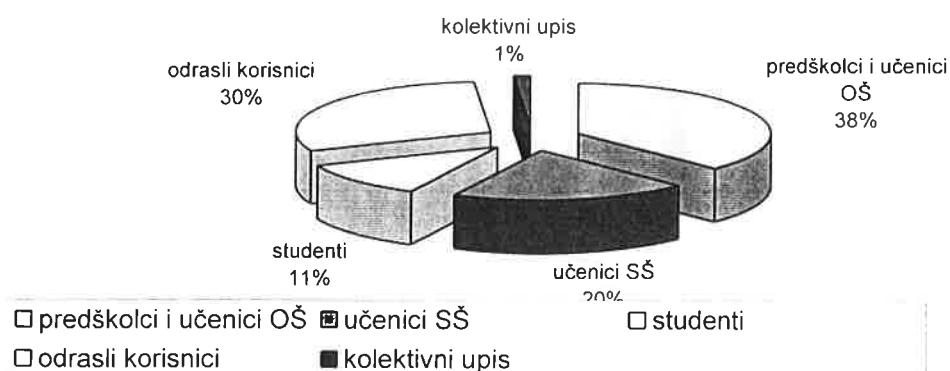
U 2002. godini u Knjižnicu je ukupno bilo upisano 7.235 korisnika slijedeće strukture:

3.1. individualni upisi:

- predškolska djeca i učenici OŠ	2.718
- učenici srednjih škola	1.427
- studenti	816
- ostali odrasli korisnici	2.167
UKUPNO:	7.128

3.2. kolektivni upisi:	107
-------------------------------	------------

SVEUKUPNO	7.235
------------------	--------------

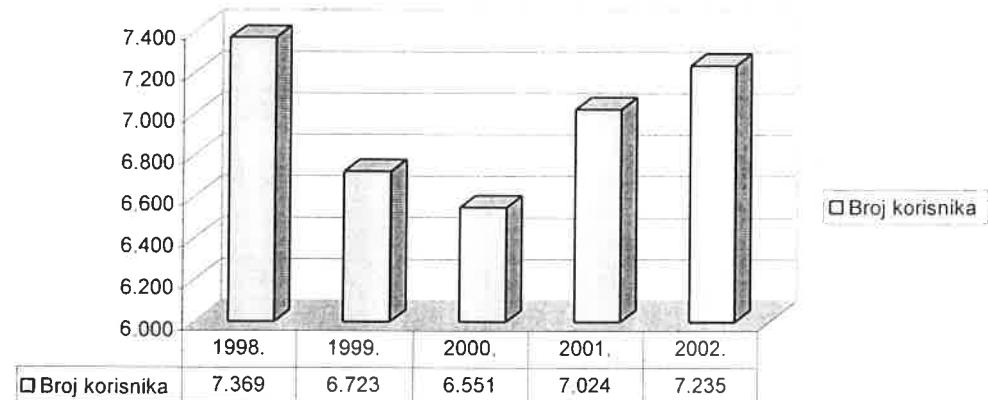
Korisničke usluge su u 2002. god. bile mnogobrojne i raznovrsne i obuhvaćale su: posudbu građe, pretraživanje informacija (tekuće i retrospektivno): GISKO OPAC, CD-ROM baze, on-line baze, CARNet/ Internet, usluge referentne službe, usluge čitaonica, međuknjižničnu posudbu, fotokopiranje i dr.

Prepoznavajući veliki značaj CARNet/ Interneta, a u želji da svoje resurse učini dostupnim i korisnicima izvan Knjižnice GISKO je pokrenula izradu vlastite web stranice s raznorodnim sadržajima. Nažalost informatička podrška znatnom je mjerom ograničena nedovoljnim brojem radnih stanica/ PC namijenjenih korisnicima.

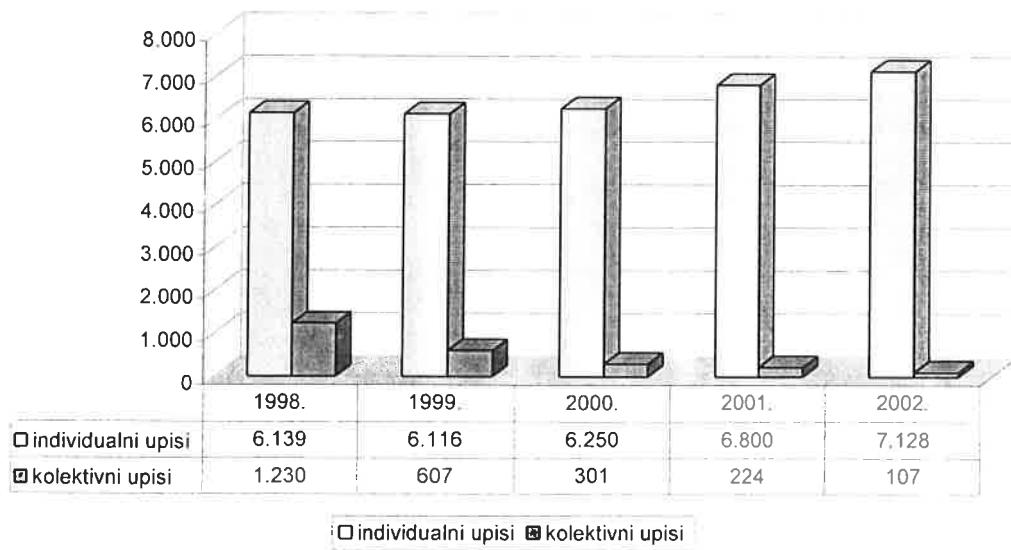
Visina upisnine u 2002. godini iznosila je 80,00 Kn za odrasle i 60,00 Kn za djecu. Upisnina vrijedi godinu dana od dana upisa.

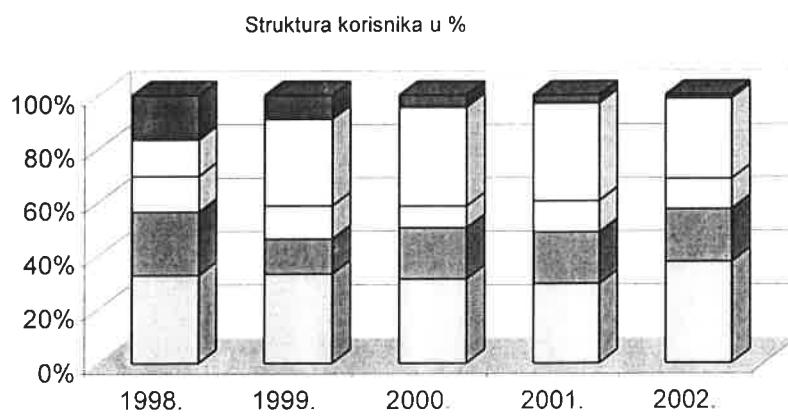
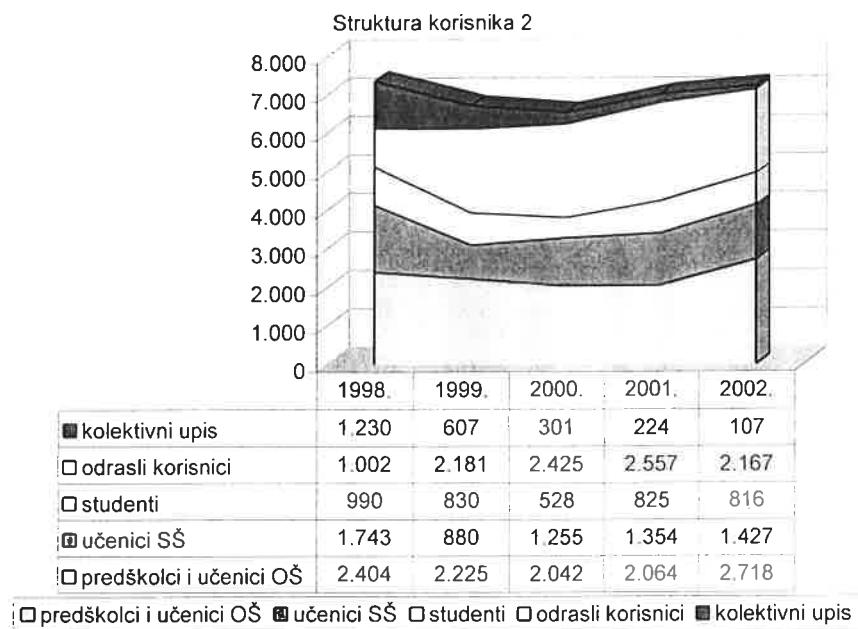
U odnosu na prethodno izvještajno razdoblje zabilježen je porast broja korisnika za 3% .

Ukupan broj korisnika

Struktura korisnika 1

U strukturi korisnika i nadalje prevladavaju učenici OŠ i SŠ (zajedno 58%), dok naročito ne zadovoljava ukupan broj upisanih studenata (samo 11% ukupno upisanih korisnika, odnosno 5,84% ukupnog broja studenata na Sveučilištu). Najveći dio korisnika koristi Knjižnicu iz edukacijskih potreba (oko 69%). Podaci o strukturi korisnika ukazuju na potrebu znatnijeg ulaganja u nabavu građe i razvoju službi i usluga

sveučilišnog karaktera, kako udžbenika, skripti i druge građe potrebne studentima za učenje, tako i građe potrebne za znanstveno-istraživački rad na Sveučilištu. U odnosu na narodni karakter djelatnosti Knjižnica pod pritiskom zahtjeva korisnika iz redova učenika OŠ i SŠ i nadalje nije u mogućnosti osigurati svu potrebnu građu drugim kategorijama korisnika s drugačijim zahtjevima.

3.2. POSUDBA GRAĐE

Ukupno je u 2002. god. u Knjižnici posuđeno 266.999 primjerka različite građe. Građa, posuđivana za korištenje izvan Knjižnice i u čitaonicama sljedeće je strukture:

1. <u>izvan Knjižnice:</u>	br.primjeraka	indeks.2001./2002.
- knjige	200.736	86

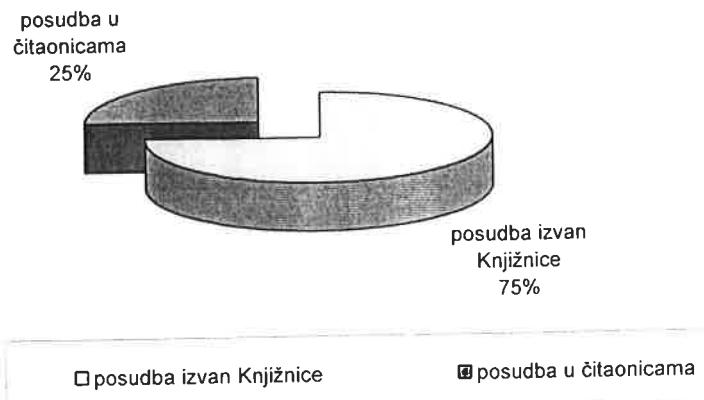
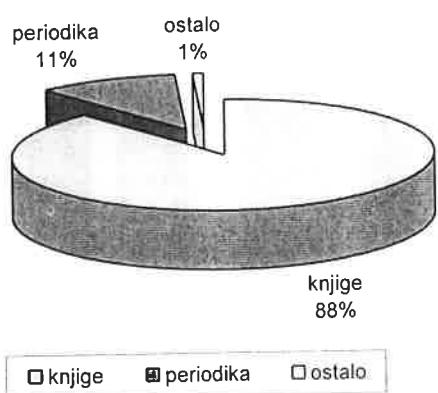
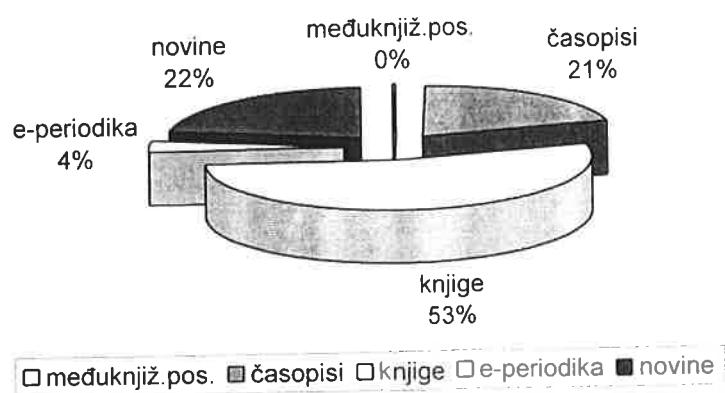
2. u čitaonicama:		
- knjige	35.554	105
- časopisi	13.617	93
- novine (papir)	14.492	76
- periodika (elekt.)	2.390	630
UKUPNO u čitaonicama	66.053	98

3. međubibliotečna posudba:		
UKUPNO	210	index 2001./01. = 84
	KNJIGE	FOTOKOPIJE
- iz GISKO drugim knjižnicama	41	4
- pozitivno riješeno	24	4
- negativno riješeno	17	
- iz drugih knjižnica	70	95
- pozitivno riješeno	57	81
- negativno riješeno	13	14
- iz Hrvatske	38	18
- iz inozemstva	32	65

SVEUKUPNO (3.1. - 3.3.) 266.999 **index = 88**

Broj posudenih knjiga / 1 % iskorištenosti knjižnog fonda korisnik

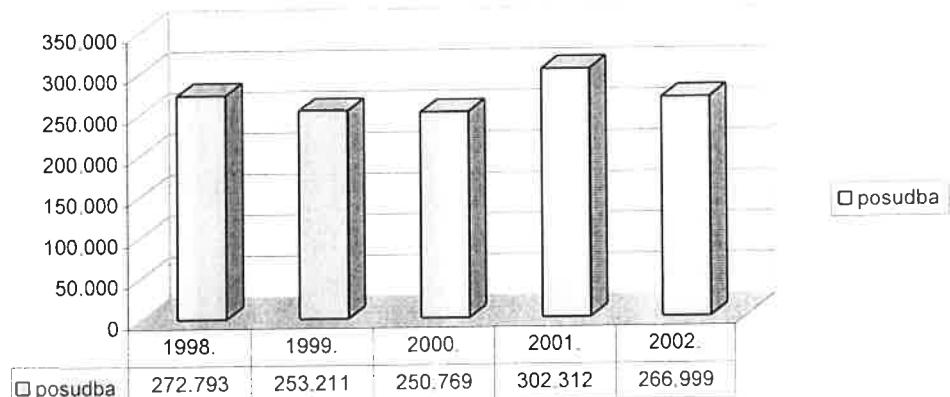
32,7 knjige / 1 korisnik
46.1 u 2001.

Posudba izvan Knjižnice i u čitaonicama**Struktura posudbe u %****Struktura posudbe u čitaonicama**

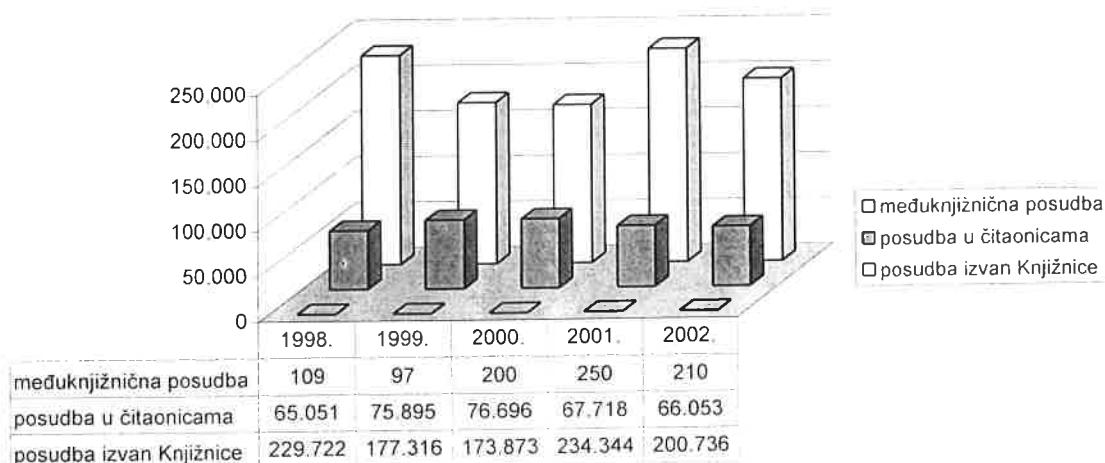
Broj i struktura korisnika u čitaonicama je bio sljedeći:

- djeca predš.uzrasta i učenici OŠ	5.329
- učenici srednjih škola	4.863
- studenti	6.453
- ostali korisnici	4.813
UKUPNO:	21.458

Posudba 1998.-2002.

Struktura posudbe 1998.-2002.

Međuknjižnična posudba odvijala se na nacionalnoj i međunarodnoj razini. Na nacionalnoj razini Knjižnica je surađivala s Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom Zagreb i drugim knjižnicama u sklopu hrvatskog knjižničnog sustava. Na međunarodnoj razini suradnja se odvijala s:

- THE BRITISH LIBRARY DOCUMENT SUPPLY CENTRE, Boston Spa, UK
- OESTERREICHISCHE NATIONALBIBLIOTHEK WIEN, Oesterreich

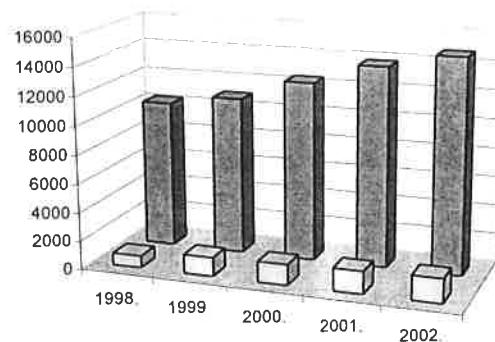
3.3. INFORMATIVNO-REFERALNA DJELATNOST

Pružanje informacijskih usluga najznačajnija je aktivnost korisničkih službi. Informacijski zahtjevi korisnika su različiti i pokrivaju sva područja interesa kako u odnosu na korisnike iz redova gradske tako i korisnika iz sveučilišne djelatnosti Knjižnice. Analizom informacijskih upita pokazuje se da korisnici od knjižničnog osoblja najčešće traže pomoć u tematskim pretraživanjima, stoga su ona i najviše zastupljena u pregledu tematskih usluga.

U 2002. godini korisnicima je ukupno pruženo 14.832 stručne (faktografske i bibliografske) informacije s različitih područja, te priređena literatura za 1.679 stručnih tema.

Informativno-referalnu djelatnost obavljali su diplomirani knjižničari informatori specijalizirani za određena stručna područja prirodnih, primjenjenih i društvenih znanosti, umjetnosti, te informatori usmjereni na pedagoško-animateurski rad s djecom.

Stručne teme i informacije 1998.-2002.

	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.
Broj stručnih tema	852	1.322	1.423	1.564	1.679
Broj stručnih informacija	10.317	11.000	12.453	13.893	14.832

Knjižnica posjeduje 171 CD-ROM baza podataka, većinom referalnog karaktera. Pretraživanje navedenih baza, kao i vlastite bibliografske baze (OPAC) prema zahtjevima korisnika vršili su diplomirani knjižničari informatori, dok su korisnicima za samostalno pretraživanje osigurana 4 radna mjesta (terminala/radnih stanica) u sklopu Studijske čitaonice.

Za potrebe korisnika iz redova studenata, profesora i drugog znanstvenog i stručnog osoblja Sveučilišta Josip Jurja Strossmayera u Osijeku, a u sklopu svoje sveučilišne funkcije Knjižnica je osigurala pristup i vršila pretraživanje on-line full-text i bibliografskih baza podataka:

- EBSCO/ EIFL (više od 3.000 full text časopisa, novina i dr.)
- on-line baze OVID – Centra za on-line pretraživanje (Current Contents, Medline, Eric, INSPEC, AGRICOLA i dr.)
- ABI/ Inform Global – Pro Quest
- Springer Link
- CSA/ LISA : Library and Information Science Abstracts
- ProQuest Digital Dissertations

3.4. FOTOKOPIRANJE I DRUGE REPROGRAFSKE USLUGE

Knjižnica pruža usluge fotokopiranja svoje građe prema zahtjevu korisnika. Usluge fotokopiranja vrše se u skladu s propisima o zaštiti autorskih prava. Ukupno je u 2002. napravljeno 55.387 kopija.

Za potrebe korisnika tiskano je 240 stranica e-građe s Interneta, a u 2 slučaja su podaci presnimljeni na disketu.

4. KULTURNO PROMOTIVNA DJELATNOST

U okviru kulturno promotivne djelatnosti knjižnice ostvarene su: 43 izložbe knjižne i dr. građe, 29 književnih susreta, predstavljanja knjiga i predavanja, 843 susreta s djecom i niz drugih aktivnosti.

Obilježene su sve značajne obljetnice hrvatske i svjetske povijesti, kulture i umjetnosti. Kulturnim programima Knjižnica je nastojala promovirati sve oblike i mogućnosti svoje djelatnosti cijelokupnom građanstvu Osijeka i regije s ciljem aktivnog doprinošenja oživljavanju kulturnih zbivanja i kulturnog života u gradu.

Posebna pozornost posvećena je obilježavanju Dana hrvatske knjige (22.travnja), Dana Grada (2. prosinca), Dana dječje knjige (2. travnja) i Mjeseca knjige 2002.god.

1. Izložbe knjiga i druge građe

Postavljene su ukupno 43 izložbe.

Tematski izložbe su bile vezana uz

- **obljetnice rođenja ili smrti istaknutih književnika, umjetnika, znanstvenika i sl.**
- **prigodne, povodom aktualnih zbivanja**

Posebno se ističu velike izložbe:

- **Blago knjižnice Franjevačkog samostana Osijek**
- **Sto godina iseljeničkog tiska u suradnji s NSK Zagreb**
- **Erich Koesner u suradnji s Goethe institutom**
- **Zaštitimo šume od požara**
- **Na krovovima svijeta**
- **Ilustracije dječjih knjiga**

2. Predavanja, okrugli stol

Održano je ukupno 49 predavanje, književnih večeri i predstavljanje knjiga. Namjena ovih aktivnosti je bila istovjetna kao i kod izložbi, a teme,

odnosno predavači, autori, gosti su bili iz različitih oblasti. Gosti Knjižnice bili su pisci: Nedjeljko Fabrio,, Stjepo Mijović Kočan, Mijo Marković, Josip Cvenić i dr.

U ostvarivanju programa Knjižnica je ostvarila suradnju s nakladničkim kućama, Društvom hrvatskih književnika Ogranak Osijek, Maticom hrvatskom Ogranak Osijek i drugim kulturnim organizacijama i ustanovama.

Nastavljena je suradnja s udrugom «Nova Akropola» (11 predavanja).

3. Dan hrvatske knjige 22. travnja i Mjesec hrvatske knjige 2002.

U sklopu obilježavanja Dana hrvatske knjige – 22. travnja Knjižnica je priredila izložbu «20 godina Krležinih tajni».

U sklopu Mjeseca hrvatske knjige 2002. od 15. listopada do 15. studenog realiziran je zaseban program s nizom akcija, priredbi, predstavljanja knjiga i autora i dr., te dvije izložbe.

4. Peta smotra Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Knjižnica je sudjelovala i na Petoj smotri Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, koja se pod nazivom «Znanjem stvaramo bolju budućnost» održala 26. i 27. travnja 2002.god. na Ekonomskom fakultetu u Osijeku.

5. Pedagoško-animateurski rad s djecom

Pedagoško-animateurski rad s djecom se ispoljavao kroz različite sadržaje: pričanje i crtanje priča, posjeti vrtića i OŠ, satovi lektire, natjecanja u znanju, prikazi knjiga, okrugli stolovi, popularna predavanja i razgovori. Aktivnosti su se održavale u svim dječjim odjelima, kao i u pojedinim osnovnim školama u sklopu suradnje Knjižnice i OŠ općine. Najposjećeniji su bili slijedeći stalni programi: pričaonica, igraonica, lutkarska radionica, kreativna radionica, igraonica u torbi, glazbena radionica i slušaonica, sat lektira (Lektira na drugi način) i dr.

Ukupno je održano 843 susreta.

Svečano je obilježen i Međunarodni dan dječje knjige 2. travnja (Andersenov rođendan).

6. Dječji tjedan

U sklopu Dječjeg tjedna organizirani su posjeti djece iz vrtića i OŠ, te crtamo i pričamo priču.

7. Igraonica

U sklopu igraonice Dječjeg odjela Knjižnice ostvareno je niz kreativnih susreta i programa za djecu predškolskog i osnovnoškolskog uzrasta: - kreativne radionice; multimedijiske radionice, LEGO radionice, likovne radionice, vrijeme za bajku, igraonica u torbi, vesela subota, prigodni programi (Valentinovo, maskenbal, Uskrs, Sv. Nikola, Božić, Nova Godina i dr.)

5. EDUKATIVNA DJELATNOST

5.1. Edukacija korisnika

U skopu programa edukacije korisnika izvršena je edukacija 2 skupine studenata knjižničarstva, te više skupina učenika, studenata i zainteresiranih korisnika.

5.2. Interna edukacija djelatnika Knjižnice i edukacija djelatnika iz drugih knjižnica

Samostalno i u suradnji s društvom knjižničara Slavonije i Baranje organizirano je i održano više stručnih predavanja, radionica i sastanaka s ciljem stručnog usavršavanja djelatnika.

Nastavljeno je s edukacijom i osposobljavanjem novoprimaljenih knjižničnih djelatnika iz Knjižnice, ali i drugih s područja regije.

Edukaciju su provodili voditelji pojedinih odjela i službi Knjižnice.

Za školske knjižničare OŠ iz Osijeka organizirano je 5 Informativnih utoraka, čiji je sadržaj rada predstavljalo sve ono što doprinosi dobroj suradnji između Knjižnice i školskih knjižnica.

Za školske knjižničare srednjih škola organizirano je 7 Informativnih srijeda.

5.3. Stručno vođenje po knjižnici

Organizirano je stručno vodstvo po Knjižnici za veće skupine učenika, studenata, stručnih djelatnika iz drugih knjižnica, zainteresiranih građana.

6. ZAŠTITA KNJIŽNIČNE GRAĐE

U okviru zaštite knjižnične građe pretežito su se, uslijed nedostatka sredstava za ovu namjenu, obavljali poslovi kurativne zaštite: uveza i popravka građe. Prioritet u zaštiti imala je građa OP, naročito periodika odnosno novine, te građa Studijske čitaonice, ali je u skladu s mogućnostima zaštićivana i uvezivana i druga građa. Knjižnica ni u ovoj godini nije bila u mogućnosti nabaviti stroj za umatanje građe samoljepljivim folijama, te je izostao ovaj važan oblik preventivne zaštite.

Ukupno je uvezano:

Ukupno popravljeno:

245 sv. novina i druge građe

320 sv. knjiga

7. INFORMATIZACIJA

U sklopu višegodišnjeg programa informatizacije Knjižnice nastavljene su aktivnosti na potpunoj primjeni CROLIST programa u knjižničnom poslovanju. Osigurana je WWW dostupnost vlastite OPAC baze na Internetu (privremena adresa: <http://161.53.208.100> i <http://knjiga.gskos.hr>), kao i direktna veza s bazom NSK Zagreb (program kooperativne katalogizacije). Izvršene su i pripreme za početak rada i na drugim modulima CROLISTA (posudba, nabava, kontinuacija periodike).

Početkom lipnja započelo se s eksperimentalnim korištenjem modula posudbe – kompjutorskim posuđivanjemm građe u Posudbenom odjelu za odrasle GG i bibliobusu. Od rujna 2002. sustav je prešao u redovan rad.

U odnosu na postojeću opremu izvršena je djelomična zamjena dijela zastarjelih radnih stanica i nabava novih u skladu sa zahtjevima Aladin CROLIST programa, te završeni svi poslovi na preinstalaciji novog CROLIST servera i novog CARNet servara. Osigurana su 4 radna mjesta za korisnike.

U suradnji s Ministarstvom za europske integracije postavljen je «Internet kiosk».

8. RAZVOJNA MATIČNA SLUŽBA

Djelatnost Razvojne matične službe odvijala se u skladu sa Zakonom o knjižnicama i Programom rada Službe za 2002.god., ai izvršeni su slijedeći redovni poslovi i zadaci službe:

- prikupljanje podataka i analiza stanja u knjižnicama Osječko-baranjske županije i slavonsko-baranjske regije;
- u sklopu natječaja Ministarstva za kulturu izrađeni su prijedlozi za financiranje nabave knjiga i opreme u narodnim knjižnicama Osječko-baranjske županije;
- nastavljeno je s pružanjem stručne savjetodavne pomoći svim vrstama knjižnica, naročito u svezi kompjutorizacije knjižnica, opremanja i funkcionalnog uređenja, organizacije djelovanja;
- obavljeni su i drugi poslovi i zadaci iz nadležnosti matičnih službi u skladu sa Zakonom i Pravilnikom o radu matične službe.

Djelatnost Razvojne matične službe cijelovito je prikazana u zasebnom izvještaju izrađenom za potrebe Ministarstva kulture.

9. DJELATNOST ZA POTREBE PRIPADNIKA NACIONALNIH MANJINA

Programi za potrebe pripadnika mađarske, austrijske i njemačke nacionalne manjine provode se u Posudbenom odjelu za djecu i odrasle Retfala i Austrijskoj čitaonici.

9.1. Austrijska čitaonica

Austrijska čitaonica je zasebna jedinica u sklopu Studijske čitaonice GISKO namijenjena pripadnicima austrijske i njemačke narodnosne skupine, studentima i profesorima germanistike, te drugim građanima Grada Osijeka. U 2002. god. poklonima Ministarstva inozemnih poslova Republike Austrije AČ je povećala svoje zbirke za 253 sv. knjiga i 27 naslova periodike u 377 primjeraka. Citaonicu je koristilo 77 korisnika većinom učenika i studenata.

U sklopu čitaonice odvijala se bogata kulturno-animatorska djelatnost. Održano je 4 književnih večeri, 13 videoprojekcija, te priređene 3 izložbe.

Ostvarena je suradnja s Austrijskim kulturnim institutom u Zagrebu, Goethe instituom u Zagrebu, Ministarstvom inozemnih poslova Republike Austrije, Hrvatsko-austrijskim i Njemačko hrvatskim društvom u Osijeku.

Djelatnica Čitaonice boravila je 10 u Beču (Republika Austrija) u sklopu redovne godišnje stipendije.

9.2. Mađarska narodnost.

Djelatnost za potrebe pripadnika mađarske narodnosti organizirana je u sklopu dvojezičnog Posudbenog odjela za djecu i odrasle Retfala. Odjel raspolaze s oko 3.200 sv. knjiga na mađarskom jeziku.

U 2002. god. težište je stavljen na stručnu obradu ove građe.

Osim stalnih kontakata sa Savezom mađara, obnovljeni su i kontakti sa Županijskom knjižnicom u Pečuhu. Djelatnici Knjižnice sudjelovali su u radu stručnog skupa posvećenom problematici knjižnične djelatnosti za potrebe manjinskih zajednica koji je održan u Pečuhu, Republika Mađarska.

10. STRUČNO USAVRŠAVANJE. IZLAGANJA NA ST.SKUPOVIMA

Stručno usavršavanje se odvijalo u vidu praćenja stručne literature, sudjelovanje na seminarima, savjetovanjima i sličnim stručnim skupovima:

Dio stručnih djelatnika je bio aktivan u radu Društva knjižničara Slavonije i Baranje, Hrvatskom knjižničarskom društvu i dr.

11. NOVI PROGRAMI. NOVI PROSTORI

Bibliobusna služba.

Zaklada Balkan Peace Project Haarlem, Nizozemska donirala je Gradu Osijeku za potrebe Gradske i sveučilišne knjižnice bibliobus marke DAF kapaciteta cca. 4.500 sv. knjiga. Sukladno željama donatora, zaključku Gradskog poglavarstva grada Osijeka i programa koji je izradila Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek bibliobusna služba organizirana u prvom redu za potrebe gradskih četvrti i prigradskih naselja u kojima trenutačno ne postoje uvjeti za djelovanje stacionarnih oblika gradske knjižnice.

Gradska i sveučilišna knjižnica osigurala je dio potrebnih knjiga i druge građe (oko 4.000 sv. – kupovinom iz vlastitih sredstava, iz postojećih zbirki); zaposlena su dva djelatnika (diplomirani knjižničar VSS i vozač – manipulant VKV); organizirala službu. Grad Osijek je uredio bibliobusna stajališta, te osigurao privremeno parkiralište za bibliobus.

Bibliobusna služba počela je s radom u prosincu 2001.god. s 6 stajališta - prigradska naselja: Josipovac (2), Višnjevac, Tenja, Klisa, Sarvaš. U prosincu 2002.god. uređeno je i drugo stajalište u Tenji.

U planu je daljnja izgradnja mreže bibliobusnih stajališta:

II. FAZA: gradска naselja, četvrti i druge lokacije: Livana, Osijek - lijeva obala: Podravlje, Tvrđavica, Retfala – «I.Filipović» (Naselje Petrove Gore), Industrijska četvrt – «Brijest», «Lipik», «Briješće», Dom umirovljenika, Jug II – «Croatia», «Šećerana», Donji grad – «Zeleno polje»;

Klub mladih GISKO

Knjižnica je u 2002. god. pokrenula novi program – osnivanje Kluba mladih pri GISKO, Europske avenije 24 namijenjen potencijalnim i stvarnim korisnicima Knjižnice u dobi 12+ - adolescenti. Za ostvarivanje programa osigurana su djelomice sredstva putem proračuna Ministarstva kulture (100.000,00 KN), a dijelom iz vlastitog proračuna Knjižnice.

U 2002. Knjižnica je vlastitim sredstvima renovirala prostor i uredila dodatne prostore za Klub mladih na lokaciji GISKO, Europske avenije 24 (vrijednost radova 157.000,00 Kn).

Nabavljena je nabava slijedeće opreme: posudbeni pult, jednostrane i dvostrane police za knjige (cca. 35.000 sv.), police za periodiku, katalozi (2 x 24 ladic), radni stolovi i stolice za korisnike (10), stolovi za multimedijalne PC, klub garnitura i dr., kao i dio potrebne opreme: TV, DVD, PC i dr.

Zbog nedostatka sredstava realizacija projekta će se nastaviti u 2003.god.

Područni odjel Retfala

Područni odjel Retfala, Ljudevita Posavskog 30 knjižnični je ogrank Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek mješovitoga tipa za djecu i odrasle s dvojezičnim zbirkama knjižnične građe na hrvatskom i mađarskom jeziku. Zadovoljava osnovne (posudba građe, čitaonica) i posebne (referalne,

informacijske, kulturne, edukativne i druge) knjižnične potrebe stanovništva šireg područja Gradske četvrti Retfala.

Odjel je gradski centar za zadovoljavanje potreba pripadnika mađarske narodnosne skupine za građom i kdrugim oblicima knjižnične djelatnosti na mađarskom jeziku, te djeluje kao središnja gradska knjižnica ove narodnosne skupine.

Odjel raspolaže s knjižnim zbirkama od oko 14.000 sv. knjiga, 15tak naslova tekuće periodike, te osnovnim zbirkama druge građe na hrvatskom i mađarskom jeziku.

U 2002.god. Odjel se preselio u nove prostore, te je potrebno izvršiti cijelovito uređenje i opremanje Odjela u skladu s novim funkcijama i zadacima.

12. OSTALI POSLOVI

Djelatnost Knjižnice uključuje i obavljanje pravnih, finansijsko-računovodstvenih i administrativno-tehničkih poslova, te poslove rukovođenja i razvoja Knjižnice.

Svi tekući poslovi su vođeni ažurno, te u skladu sa zakonom i drugim propisima, pri čemu je ostvarena uspješna suradnja s nadležnim ustanovama i službama od općine do Republike.

Usporedno s ovim poslovima vršeno je po odjelima planiranje rada, izrađivani izvještaji o radu, vršena kontrola, te koordinacija izvršavanja poslova i zadataka u stručnom i upravno-organizacijskom smislu.

13. PROBLEMI DJELOVANJA GRADSKE I SVEUČILIČNE KNJIŽNICE U 2002. GOD.

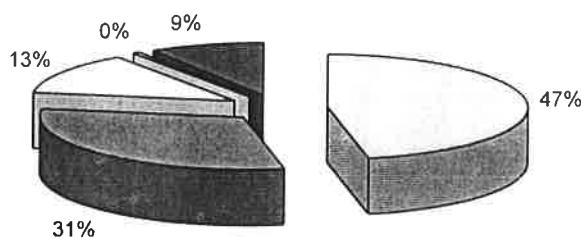
1. Zakonski status. Osnivačka i vlasnička prava. Financiranje.

Zakonom o visokim učilištima (N.N. 96/93 od 25. lipnja 1993.god.) osnivačka i vlasnička prava nad Gradskom i sveučilišnom knjižnicom u cijelosti su prenesena na Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Navedenim zakonskim rješenjem poništen je dotadašnji dvojni karakter ustanove kao javne/narodne/gradske i sveučilišne/znanstvene knjižnice, te je Knjižnica zakonski jednoznačno određena u svojoj sveučilišnoj funkciji, dok je javni/narodni/gradski karakter u smislu zakonskog određenja nestao.

Posljedice navedenog zakonskog određenja su mnogobrojni problemi u financiranju ukupne djelatnosti Knjižnice (npr. financiranje investicijskog održavanja, otklanjanja ratnih šteta, nabavke opreme, tj. financiranje razvojnih planova u cjelini); financiranju osnovne narodne djelatnosti, te financiranju pojedinih programa u sklopu određenja Knjižnice kao ustanove kulture gradskog, županijskog i državnog značaja (npr. programi Ministarstva kulture).

Prihodi u 2002.

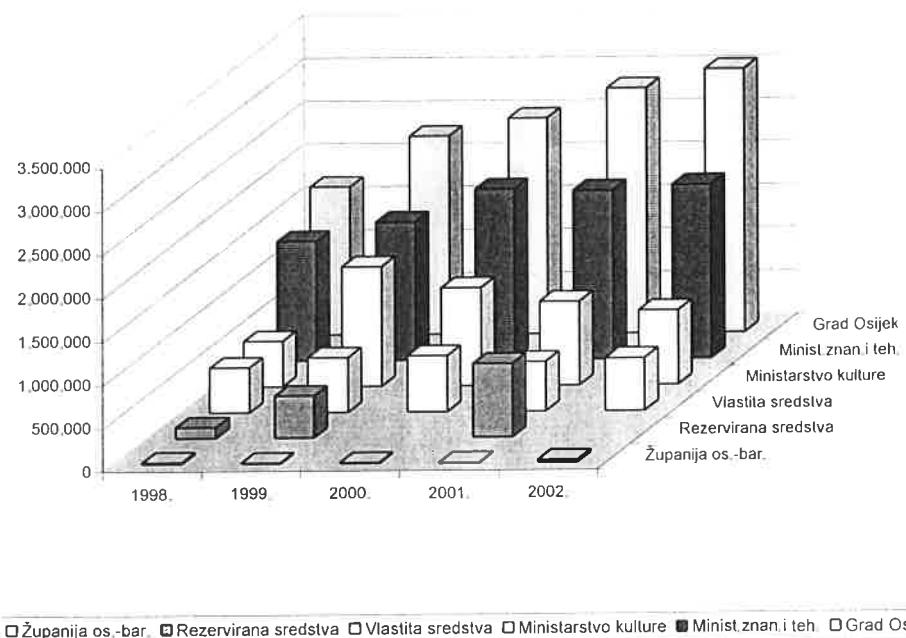

(□ Grad Osijek ■ Min.znanosti i teh. □ Min. Kultura □ Županija s. I b. ■ Vlastiti prihodi)

Tablični prikaz prihoda od 1997 do 2002. godine

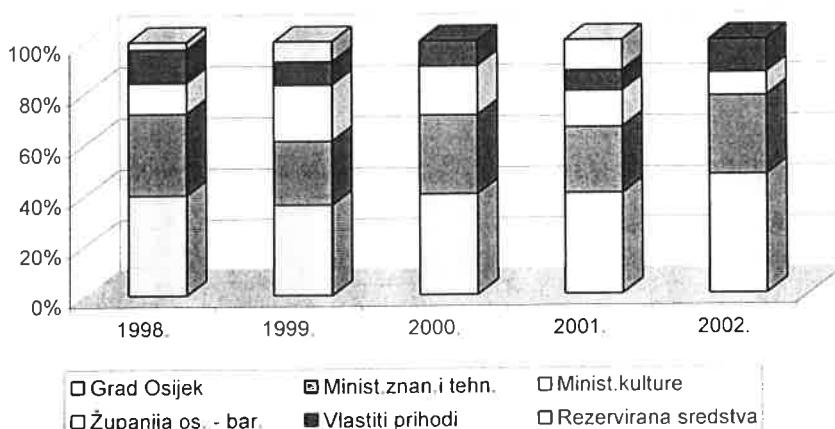
Godina	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.
Grad Osijek	1.705.467	2.293.347	2.497.735	2.840.850	3.054.810
M.znanosti	1.374.812	1.594.618	1.967.837	1.861.848	2.007.401
M. kulture	528.936	1.374.886	1.127.638	964.542	857.601
Županija osječko-bar.	20.000	10.000	10.000	5.000	30.000
Vlastiti prihodi	522.448	630.415	647.056	572.097	607.713
Rezervirana sredstva	128.159	488.742	-	852.550	
Ukupni pr.	4.279.822	6.392.008	6.250.266	7.096.887	6.557.525

Prihodi 1998.-2002.

Godina	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.
Grad Osijek	40	36	40	40	47
M .znanosti	32	25	31	26	31
M. kulture	12	22	19	14	9
Županija osječko-bar.	13	9	10	8	13
Vlastiti prihodi	3	8	100	100	100
Rezervirana sredstva	100	100	100	100	100
Ukupni pr.					

Prihodi 1998. - 2002. u %

2. Prostor.

Nedostatak prostora za formiranje i razvoj kako sveučilišnih tako i gradskih funkcija jedan je od osnovnih problema Knjižnice.

Naročito je akutan problem nedostatka prostora za potrebe sveučilišne djelatnosti. U razdoblju od osnivanja Sveučilišta 1975.god. do danas nije osiguran nikakav dodatni prostor za izgradnju i razvoj ovog dijela djelatnosti Knjižnice, već se sveučilišni karakter razvijao u skromnim uvjetima zajedničkih prostora gradske i sveučilišne djelatnosti.

U odnosu na temeljne, inicijalne prostorne potrebe sveučilišne funkcije potrebno je prvenstveno osigurati:

1. prostor za razvoj temeljnih sveučilišnih funkcija i
2. prostor za trajno zatvoreno spremište (zatvoreni fond Knjižnice sveučilišnog karaktera, fond OP RH, te depozitno spremište ostalih fakultetskih knjižnica).

U odnosu na prostorne zahtjeve gradske djelatnosti uočavaju se sljedeći problemi:

1. nedostatak prostora za razvoj novih programa, službi i usluga (multimedijijski odjel, Internet za korisnike, odjel za mladež i dr.), kao i razvoj postojećih sadržaja naročito Dječjeg odjela na matičnoj lokaciji, kao i pojedinih sadržaja vezanih uz rad s odraslim korisnicima (višenamjenska dvorana za kulturno-promotivne i dr. sadržaje);
2. problematika prostora vanjskih odjela: Industrijska četvrt (smještaj u prostoru u vlasništvu Stambene zadruge "Slavonija"), i JUG II;
3. prostor rezervnog spremišta bibliobusa i radnih prostora službe;
4. osiguravanje prostora za otvaranje i uređenje novih izdvojenih odjela (Naselje Petrove gore, Višnjevac, Sjenjak i dr.).

U 2001.god. problem spremišnog prostora je privremeno riješen ustupanjem Knjižnici dijela prostora zgrade «CARITAS» u Tvrđi za potrebe izdvojenog spremišta. U ovom prostoru je smješten veliki dio građe Knjižnice, ali zbog nedostatka opreme (polica) građa je još uvijek nedostupna korisnicima, te je stoga potrebno pronaći trajno rješenje.

14. NOSITELJI PROGRAMA I FINANCIRANJE

Program je ostvarivalo 47 djelatnika sljedeće strukture: diplomirani knjižničari 15 (VSS), knjižničari 5(VŠS), pomoćni knjižničari 13 (SSS), bibliotečni manipulant 2 (NSS), vozač bibliobusa-manipulant 1 (VKV), ravnatelj 1 (VSS), rukovoditelj računovodstveno-financijskih poslova 1 (VSS), računovodstveno-administrativni radnici 2 (SSS), tajnik 1(VSS), knjigoveža 1 (KV), te pomoćno osoblje 5.

Detaljni finansijski pokazatelji prilog su ovom izvješću.

Izvještaj o radu priredio:

RAVNATELJ

Dragutin Katalenac, prof.

SADRŽAJ

Uvod. Status. Razvoj. Financiranje.	2
Osnovni podaci o Knjižnici.	3
OSTVARIVANJE PROGRAMA	
Izgradnja zbirk. Nabava	4
Obrada građe	8
Korisničke službe i usluge	10
Podaci o korisnicima	11
Posudba građe	14
Informativno-referalna djelatnost	17
Fotokopiranje i druge reprografske usluge	18
Kulturno promotivna djelatnost	18
Edukativna djelatnost	20
Zaštita knjižnične građe	20
Informatizacija	21
Razvojna matična služba	21
Djelatnost za potrebe pripadnika nacionalnih manjina	22
Stručno usavršavanje. Izlaganja na st. skupovima	22
Novi programi	23
Problemi djelovanja GISKO u 2002.	24
Nositelji programa i financiranje	26